

הללויה וזה השיר

הללויה אטיין (18), תלמידת "הכפר הירוק", לא יכלה לבקש שם שהולם אותה יותר • הנערה שנולדה לאב ממוצא אפרו-אמריקאי ולאם יהודייה, גדלה בבית סבתה, ובחרה בחיי עצמאות בפנימייה - הפכה לזמרת הבית של בית הספר • אחרי שהגשימה חלום ופגשה את נשיא ארה"ב היא חולמת כבר על היעד הבא - קריירה בינלאומית

אבישג בדש-זברו ✕ צילום: יוגב עמרני

אטיין. "את הקול והכשרון ירשתי מאמא" | צילום: יוגב עמרני

צהרי יום שישי בפנימיית "הכפר הירוק", של המינהל נהל לחינוך התיישבותי. התלמידים מתכוננים לקראת קבלת השבת

המסורתית בכפר. השולחנות כבר ערוכים בתגיגות והחבר'ה המגיעים לחזר האוכל מצוידים בכלי נגינה ומסדרים את הבמה. ביניהם גם הללויה אטיין, תלמידת ביתה "ב כהן עזר, בת לאם יהודייה מישראל ולאב ממוצא אפרו-אמריקאי, שירועה בקרב חבריה כקול הזמיר הנפלא שלה ושהפכה לזמרת הבית של בית הספר.

"נולדתי לשיר ואני רגילה להיות חלק מכל טקס ומכל הופעה של בית הספר", היא אומרת כשחיוך של אושר נסוך על פניה היפות. "נפלה בחלקי הזכות גם לשיר ולהופיע בפני הנשיא שמעון פרס, בתגיגות ה-60 לכפר הירוק". אטיין, שגדלה יחד עם אחיה, בריאל, אצל סבתה, רחל בלכמן, לאחר גירושיה הוריה, נושמת וחייה את השירה ואת המוסיקה. זו גם הייתה אחת הסיבות המרכזיות שהובילו אותה לצאת מבית הסבתא ולבית חור בחיי פנימייה, שבה, האמינה, תוכל להביע את עצמה.

"סיימתי את הלימודים בבית הספר היסודי עם מוצע ציונים של 92 והיה ברור לי שגם שאני נרשמת לתיכון עיוני ליד הבית", היא מספרת. "אני מגיירה את עצמי כאדם עצמאי ואני לא אוהבת שהאמרים לי מה לעשות. אני אוהבת להיות בדרך שלי וזו הייתה הסיבה שהיחלתי לשנות את קונו, לעזוב את הבית ולרצות לפנימייה. סבתא התנגדה כי היא רצתה לשמור עליי ומאוד רצתה שאמשיך בתיכון ליד הבית, אבל הייתי נחושה בדיעבד".

כשהגעתי לכאן גילו שאני יודעת לשיר ואת הקול והכשרון כנראה ירשתי מאמא. עוד כשהייתי תינוקת נהגתי להישיר לשיר למוזיקת בלוז, בעיקר לבוב מארלי, קשיב

בלי אבא ואמא

אטיין, שמדברת על המוזיקה בהתלהבות לא מוסרת, כשכל גופה משתתפת בשירה, לא הייתה תמיד והחיים לא תמיד האירו לה פנים. אביה ואימה בחרו להיות בערים אחרות בנפרד ממנה ומאחיה, וכי לדה וכתה לא אחת לשמוע גילויי גוץ נות וקריאות נאצה שנוקרו לעברה, מצד ילדים אחרים. למרות זאת, היא מסרבת לתת לאלו להשפיע על חייה, ומעדיפה להתמקד באהבתה הגדולה - השירה. "צבע הגוף שלי תמיד היה נושא ללעג או לכינויי גנאי מצד ילדים אחרים", היא מספרת. "כשילדים רבים עם ילד בעל עורף משקל, הוא וזכה מיד לכינוי 'שמן' לי תמיד קראו 'כושית', אבל זה בגלל שאף פעם לא היה להם דבר רע לומר עליי. בתור ילדים נעלבנו אבל התגברנו על זה מהר. זה לא גרם לי לטראומות. אולי כי יש לי אופי חזק".

אביה של אטיין, גבריאל, הגיע לביקור בישראל לפני 20 שנה. הוא נולד בארה"ב להורים שהיגרו מהאיים הקאריביים. בארץ הוא הכיר, במסגרת חופשה באילת, את טלי, בת להורים ממוצא ליטאי-אוקראיני ופולני. האהבה בין השניים פרחת והם נישאו, אך לאורך כשלוש שנים עלו יחסי ההורים על שרטון והם התגרשו.

"אחרי הגירושין אבא עבר להתגורר בירושלים", היא מספרת. "הוא נישא בשנית וחי בצניעות על פי התורה. הוא נדר גר לא לעזוב את ירושלים לעיר לם ומאז לא ראה את משפחתו. האמונה שלו מאוד נוקשה. הוא חי לפי התנ"ך, אך לא מאמין בתלמוד ובפירושים הנלווים וחוגג את כל החגים לפי התאריכים שב"תנ"ך". אנתנו נפגשים מרי פעם והקשר

בינינו טוב, למרות שלא גרתי איתו ואני גם בקשר מצוין עם ילדיו מנישואי השניים. "לאמא היה קשה באותה תקופה, לאחר הגירושין היא הפקידה אותנו למשכר רת אצל סבתא, עזבה לרימונה ונישאה לחבר קהילת הכושים העבריים ונולדה לה בת. אמא מאוד מחוברת לתרבות של יוצאי אפריקה. היא אוהבת מוזיקת רגאיי ויוצאת למועדונים בהם משמיעים מוזיקה 'שחורה'".

כשהייתה רק בת 7 עברה אטיין להתגורר עם אחיה, הקטן ממנה בשנה וחצי, אצל הסבתא, כשהם מנסים לשמור על קשר עם הוריהם. כשהגיעה לכיתה ה' הוריעה אטיין לסבתה כי החליטה לעזוב את הבית וללמוד בפנימיית הכפר הירוק ותוך זמן קצר הצטרפה ללהקת "על הבמה" העירונית. "זו תוויה מדהימה, לעמוד על הבמה ולשיר", היא אומרת כשהיא מתקשה להסתר את התרגשותה. "אני מקבלת בכפר שיעורי פיתוח קול, מופיעה כאן, ואפילו זכיתי לגלם את רמותה של אנה פרנק, בהצגה שהעלינו בכפר".

"אובמה דומה לי"

אטיין מספרת כי תוך זמן קצר נקשרה למקום, לחיות ולעבודת החקלאות, אותה לא הכירה כלל. "מכל החיות בכפר נקשרתי בעיקר לפרות", היא אומרת. "אני אוהבת את בוד ברפת. זה פשוט כף ענק. אפילו את הבגרות שלי עשיתי ברפת ונבחנתני על הנושא ובקרבנו אני עושה בגרות על הצמח חים שגדלים ומטפחים כאן. החיים בכפר הם כמו במשפחה אחת גדולה. היחסים עם המורים ממים וכיפיים. כשאני רוצה לדעת מה הציגונים שלי, אני לא מתחבאת למורה בכיתה. אני פשוט נגישה לחזרה, דופקת על הדלת ושואלת. החיים פה לי"

מדו אותי להיות יותר עצמאית. לא הייתי מעדיפה להמשיך ולגדול בבית, עם אבא ואמא?"

"ברור שכן, אבל המציאות שלי שונה והם הובילו אותי גם להיות מי שאני. הייתי שמחה יותר לגור עם אבא ואמא ואני מקווה שכך יהיה לילדיי, אבל מאז שאני בפנימייה הקשר עם ההורים דיוקא התחזק. אני נוסעת אליהם, מבקרת אותם, ישנה אצלם והם באים להתארח אצלי".

אחד הרגעים המרגשים עבור אטיין קרה, לדרבריה, בביקורו האחרון של הנ"ש, האמריקאי, ברק אובמה, בישראל. תלמידה ממת מנהיגות אנגלית מהכפר הוזמנה לצפות בנאומו של אובמה ואטיין, שהייתה רק ברשימת המתנה למפגש, הכתב עולמות כדי לפגוש את הנשיא, אותו מעריצה סבתא מצד אביה. "מהרגע ששמעתי שאובמה מגיע לארץ עשיתי כל מה שיכולתי כדי לפגוש בו", היא מספרת בעיניים נוצצות. "כתבת את מכתב לשגריר האמריקאי, ניסיתי להשיג כרטיס, דיברתי עם תלמידים, פניתי להנהלת המקום ולשמחתי קיבלתי לבסוף את ההזדמנות לפגוש בו. זה היה רגע מכוון ומרגש בחיי. בשביל סבתא שלי מרוב באישיות גדולה. עבורה הוא כמו מטיף לותר-קינג והיא הייתה גאה מאוד כשמעתי שאפגוש בו.

"הוא אדם מעניין מאוד לדעתי. סיפור החיים שלנו מאוד דומה. גם הוא נולד לאב ממוצא אפריקאי וגם הוא גדל אצל סבתו. הסיפור שלו מוכיח שגם אני יכולה להגיע לאן שאני רוצה. הוא מודל עבורי, כמו גם עבור רבים אחרים ואני שמחה שיכולתי לשמוע ולראות אותו נואם, כי הוא מאוד כריזמטי".

משפחה בשלע רחוק

אטיין, שמחזרת בימים אלה על ירי אחת מתוכניות הריאליטי המצליחות בטל-וויזיה, מקפידה מאוד לשמור על הקשר המשפחתי, גם עם משפחת אביה בארה"ב, גם עם אחיה, שעבר גם הוא לפנימייה מבחירה, גם עם משפחת סבה וסבתה בארץ וגם עם הוריה. מרובר במשימה לא קלה, לדבריה, כי הרי מרובר ביחסים בשלט רחוק, אך היא מצליחה לשמור על קשר עם עם כולם, ומקפידה לבקר כל אחד, כמעט. "סבא שלי, עורך קפליק, הוא סופר ועיתונאי מרענן", היא מספרת. הוא וסבתא התגרשו והוא נישא שוב אחר כך, אבל הקשר בינינו מיוחד. בחגים אני מתארחת אצלו ואני ממש מעריצה אותו. הוא איש מוכשר, שכותב נפלא. גם הוא למד בפנימייה, במקומו ישראל, והוא זה שעודד אותי ללכת לכפר הירוק. אחי לומר בפ"

"פתאום הופיעה אישה מבוגרת והתחילה לצעוק לעברי: 'תפסיקי לכתוב כושיית מסריחה ותחזרי לאפריקה! כל כך נעלבתי. סבתא יצאה במהירות והגנה עליי ממש כמו לביאה"

על אהבה, על הכל. אני לא שופטת אותה על הבחירות שלה בחיים. אני לא שופטת אף אחד. כל אחד בוחר בדרך בעקבות מה שעבר בחיים".

אטיין, שגורלה וחונכה כאמור, על ידי סבתה, מספרת כי הסבתא הייתה זו שלימה דה אותה ללכת תמיד בראש מורם ולא להיבטיש במי שהיא ומה שהיא, אלא להיפך. "אני מאוד מעריכה את סבתא", היא אומרת. "היא זו שעזרה לי להתמקד עם המור דברים כלידה, בעיקר עם גילויי הגזענות שהופנו אלינו בגלל צבע עורנו. תמיד חשבו שאנחנו ילדים מאומצים, כי סבתא בלונדינית ובהירת עור ואנשים חשבו שהיא אימצת אותנו מברזיל או מאפריקה. לנו זה לא הפריע, כי ככה סבתא גידלה אותנו. היא עשתה הכל בשבילי ובשביל אחי ודואגת לנו עד היום. אני זוכרת, כשהייתי בת שבע, הלכתי עם סבתא לקניות. היא נכנסה לאזור תנו ואני חיכתי בחוץ ושיחקתי בכדור. פתאום הופיעה אישה מבוגרת והתחילה לצעוק לעברי: 'תפסיקי לכתוב כושיית מסריחה ותחזרי לאפריקה! כל כך נעלבתי. סבתא יצאה במהירות מהחנות והגנה עליי ממש כמו לביאה. היא לא הרשתה לאף אחד לפגוע בנו והיא לימדה אותנו שאנחנו שווים בין שווים ושניהם חוקים. יכולנו לשתף

אותה בכל דבר. גם היום". משפחתה של אטיין מלאה ניגודים. בברוקלין חיה סבתה הנוצרית, אם אביה, ובארץ חיה סבתה היהודייה, שדורותיהם והוריה ניספו בשואה. זו הסיבה שאטיין גם החליטה להוסיף לשמה את השם ציפורה, שמה של אם סבתה. "נסעתי לפולין עם המשלחת של בית הספר וזו הייתה התרגשות עצומה עבורי", היא מספרת. "הקראתי את השמות של הרודות של סבתא שלי ואת שמות ילדיהן שנכספו בשואה. וכשחזרתי לארץ הוספתי לשמי את השם ציפורה, שהוא השם של שתי הסבתות-רבנות שלי. חצי משפחתי יהודייה וחצי נוצרייה, אבל אני לא מרגישה שאני נקרעת בין השניים. לאנשים שונים יש אמונות שונות וכולם יכולים, לדעתי, לחיות זה לצד זה בשלום. אטיין רק בת 18 אך מתנהגת בנגרות לא אופיינית לגילה ורק רוצה להגשים את חלומה - להיות זמרת מצליחה. "אני מעריפה להיות גדולה ועצמאית מאשר לידה", היא אומרת. "נסיבות החיים הובילו אותי לכך. אני מאוד אחראית ואני יכולה למרוך רק בעצמי, כי אני לא חיה עם ההורים. אני מרגישה שהכל בידיים שלי ואני יכולה להגיע הכי גבוה, אם רק ארצה. אני לא יודעת מה יהיה איתי, אבל אני רוצה ללמוד בחו"ל ולהיות זמרת".